
Budjettivaliokunta

2023/2123(INI)

7.11.2023

LAUSUNTO

budjettivaliokunnalta

teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnalle

Euroopan vetypankista
(2023/2123(INI))

Valmistelija: Adam Jarubas

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Budjettivaliokunta pyytää asiasta vastaavaa teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. katsoo, että EU:n talousarviosta on tuettava entistä voimakkaammin EU:n tavoitetta saavuttaa ilmastoneutraalius viimeistään vuoteen 2050 mennessä ja että sen on jatkossakin oltava keskeinen väline tämän tavoitteen saavuttamisessa; katsoo, että energia-alalle tarvitaan enemmän investointeja, koska energiakriisi ja lisääntyvä energiaköyhyys ovat johtaneet tarpeiden lisääntymiseen;
- B. ottaa huomioon, että uusiutuvalla vedyllä voitaisiin edistää ilmastoneutraaliutta koskevan tavoitteen saavuttamista esimerkiksi siten, että sillä olisi tärkeä rooli sellaisten alojen hiilestä irtautumisessa, joilla päästöjen vähentäminen on vaikeaa, kuten lentoliikenteessä, ja joilla ei ole käytettävissä enempää energia- tai kustannustehokkaita vaihtoehtoja; ottaa huomioon, että EU:n vetystrategiaan ja REPowerEU-suunnitelmaan sisältyy tavoite tuottaa 10 miljoonaa tonnia uusiutuvaa vetyä EU:ssa vuoteen 2030 mennessä ja tuoda unioniin sama määrä; katsoo, että on tarpeen luoda tehokkaita vetymarkkinoiden toimia, joilla vastataan sekä tarjontaan että kysyntään;
- C. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot voivat käyttää päästökauppajärjestelmästä ja muista lähteistä saamiaan kansallisia tuloja käynnistääkseen kansallisia kilpailuun perustuvia huutokauppoja uusiutuvan vedyn tuotannosta; katsoo, että huutokauppojen lisäksi tarvitaan muita rahoitusvälineitä, jotka myötävaikuttavat Euroopan vetymarkkinoiden tukemiseen, edistämään erityisesti pienimuotoisia läpimurtohankkeita, jotka perustuvat vihreän ja uusiutuvan vedyn käyttöön;
- D. ottaa huomioon, että käynnissä olevat vetyhankkeet, kuten Euroopan yhteistä etua koskeva tärkeä hanke (IPCEI), ovat avainasemassa uusien vetymarkkinoiden luomisessa;
  1. suhtautuu myönteisesti Euroopan vetypankkia koskevaan aloitteeseen; pitää valitettavana sanan ”pankki” käyttöä, koska hankkeeseen ei liity investointi- ja lainanantotoimintaa vaan sen tarkoituksena on pikemminkin koordinoita toimintaa ja rahoitusta uusiutuvaa vetyä koskevien hankkeiden tukemiseksi; kehottaa komissiota nimeämään aloitteen vastaavasti uudelleen ja helpottamaan hankkeiden vetäjien ja suuren yleisön mahdollisuuksia tunnistaa tavoitteet, joita ovat muun muassa varhainen markkinoiden luominen ja hinnanmuodostus; korostaa, että Euroopan vetypankin toiminnan jatkamiseen tarvitaan erityishenkilöstöä, ja pyytää varmistamaan tältä osin riittävän rahoituksen nykyisen toimielinjärjestelmän puitteissa;
  2. korostaa, että komission arvion mukaan 10 miljoonan tonnin uusiutuvan vedyn määrän tuottamiseen, kuljettamiseen ja kulutukseen tarvittavien investointien kokonaismäärä on 335–471 miljardia euroa ja uusiutuvan sähkön lisätuotantoon tarvitaan 200–300 miljardia euroa, ja että sen arvion mukaan kansainvälisiin arvoketjuihin tarvitaan 500 miljardin euron lisäinvestoinnit, jotta mahdollistetaan 10 miljoonan tonnin uusiutuvan vedyn ja vetyjohdonnaisten määrän tuonti; muistuttaa, että Euroopan

unionin tilasta vuonna 2022 pidetyssä puheessa ja komission puheenjohtajan pitämässä vetyä käsitelleen puhdasta siirtymää koskevan vuoropuhelun avauspuheenvuorossa, jossa pantiin merkille NextGenerationEU:n ja RepowerEU:n rooli vetylaaksoihin, vetyjuniin ja puhtaan teräksen tehtäisiin tehtävissä investoinneissa, ilmoitettiin kolmen miljardin euron määrärahoista Euroopan vetypankille; ilmaisee huolensa Euroopan vetypankin kokonaistalousarviosta verrattuna talouskumppanien ja kilpailijoiden, erityisesti Kiinan, Intian ja Yhdysvaltojen, myöntämiin tukiin; odottaa komission varmistavan, että lisärahoitusta on saatavilla, tarkentavan Euroopan vetypankin kunkin pilarin puitteissa käytettävissä olevaa vuotuista talousarviota ja laativan etenemissuunnitelman, jossa esitetään yksityiskohtaisesti tulevana vuosina odotettavissa olevien huutokauppojen koko ja yleispiirteet; korostaa pitkäaikaista kantaansa, jonka mukaan uusia painopisteitä on rahoitettava uusilla varoilla, ja katsoo näin ollen, ettei Euroopan vetypankin rahoitus saisi johtaa EU:n muiden ensisijaisten ohjelmien rahoituksen vähentämiseen;

3. korostaa, että Euroopan vetypankin pilarit 1 ja 4 perustuvat osittain samojen EU:n ohjelmien koordinointiin kuin Euroopan strategisten teknologioiden foorumi, jotta voidaan tukea uusiutuvan vedyn tuotannon kehittämistä; kehottaa komissiota selventämään näiden kahden aloitteen välistä vuorovaikutusta erityisesti tavoitteiden, täytäntöönpanon, rahoituksen, koordinoinnin ja viestinnän osalta; painottaa, että nykyisten ohjelmien ylikuormittaminen ilman riittävää lisärahoitusta vaarantaa niiden alkuperäisten tavoitteiden saavuttamisen;
4. pitää myönteisenä Euroopan vetypankin pilarin 1 tavoitetta edistää uusiutuvan vedyn kotimarkkinoiden kehittämistä; panee merkille, että komissio arvioi tarvittavan markkinapalkkion olevan enintään 5 euroa tuotettua vetykilogrammaa kohden; korostaa, että tarvitaan nopeita ja tehokkaita toimia toimivien ja kilpailukykyisten markkinoiden luomiseksi, jotta tätä korkeaa palkkiotasoa voidaan alentaa; korostaa, että maantieteellinen tasapaino on tärkeä, jotta uusiutuvan vedyn tuotanto ja käyttö olisivat mahdollisia koko EU:ssa ja jotta vältytään lujittamasta ja lisäämästä edelleen EU:ssa vetymarkkinoiden erilaisen kehitysasteen vuoksi jo olemassa olevia alueellisia eroja; kehottaa komissiota varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset järjestettäessä huutokauppoja innovaatorahaston puitteissa, jotta varmistetaan mahdollisimman laaja jäsenvaltioiden ja pk-yrityksien osallistuminen, muun muassa harkitsemalla tukea muilta tarjousalueilta kuin tuotantoalueelta peräisin olevalle uusiutuviin energialähteisiin perustuvalle vedylle uusiutuvasta vedystä annetun delegoidun säädöksen¹ mukaisesti ja minimoimalla tarpeettomat hallinnolliset rasitteet; on samaa mieltä siitä, että hyvin toimivat kotimarkkinat edellyttävät rajat ylittävää vetyinfrastruktuuria; panee merkille, että komission ehdotukseen monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamisesta ei sisältynyt Verkkujen Eurooppa -välineen rahoituksen lisäämistä; varoittaa, että vetyinfrastruktuuriin tehtävillä investoinneilla olisi vältettävä päästöjen lukkiutumia; panee merkille, että energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastoa (ACER) ei mainita, ja kehottaa komissiota arvioimaan, onko Euroopan vetypankin toimilla vaikutusta ACERin resursseihin;
5. panee merkille, että uusiutuvan vedyn tuotannon ensimmäiseen EU:n pilottihuutokauppaan arvioidaan käytettävän 800 miljoonan euron määrärahat; kehottaa

---

¹ C(2023)1087.

tarkistamaan ja päivittämään tarvittaessa palkkioiden hinnoittelua kullakin huutokauppakaudella ja päivittämään kiinteät palkkiot joka jaksolla, jotta varmistetaan, että palkkio pysyy jatkuvasti tuotantokustannuksia korkeammalla ja jotta luodaan ennakoitavissa oleva takaisinperintäjärjestely ja varmistetaan maksimaalinen tuotanto; kehottaa komissiota ottamaan huomioon hinnan lisäksi myös alueellisen ulottuvuuden, joka mahdollistaa alueellisten huutokauppojen kehittämisen; kehottaa valitsemaan tarjoukset siten, että varmistetaan huippuosaaminen, työpaikkojen luominen, työntekijöiden uudelleen koulutus tai ammattitaidon parantaminen ja mahdollisimman suuri kestävyys, esimerkiksi sulkemalla pois hankkeet, jotka mahdollisesti vaarantavat vesihuollon saatavuuden ja puhtauden;

6. panee merkille, että Euroopan vetypankin pilarin 2 täytäntöönpanoa varten ei ole olemassa oikeudellista välinettä; pitää valitettavana, että komissio ei esittänyt asiaa koskevaa ehdotusta; kehottaa komissiota tekemään perusteellisen vaikutustenarvioinnin paremman sääntelyn välineistön mukaisesti, mukaan lukien sen vaikutukset EU:n ulkopuolisiin maihin, ja korjaamaan tämän puutteen mahdollisimman pian; pyytää komissiota selventämään pilarin 2 ja Team Europe -aloitteiden välistä suhdetta.
7. katsoo, että vetymarkkinoiden kehittämiseksi tarvitaan lisää ammattitaitoisia työntekijöitä, mikä edellyttää huomattavia taloudellisia investointeja työvoiman ammatilliseen täydennys- ja uudelleen koulutukseen; kehottaa komissiota selventämään, miten Euroopan vetypankki aikoo toimia tässä asiassa; korostaa myös tarvetta varmistaa kaikkien käytettävissä olevien sijoitusrahastojen, ohjelmien, rahoitusvälineiden ja toimintapolitiikkojen, mukaan lukien valtiontuki, välinen synergia, jotta voidaan varmistaa julkisen ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö monenlaisiin hankkeisiin tehtävissä investoinneissa ja tukea sisämarkkinoiden toimintaa; katsoo, että vakaus, ennustettavuus, avoimuus ja tasapuoliset toimintaedellytykset antavat luottamusta mahdollisille investoijille ja sidosryhmille ja kannustavat niitä sijoittamaan resursseja ja varoja vetyyn liittyviin hankkeisiin;

**LIITE: LUETTELO YHTEISÖISTÄ TAI HENKILÖISTÄ,
JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA**

Valmistelija on yksin vastuussa seuraavan luettelon laatimisesta. Valmistelija on saanut tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan lausuntoa ennen sen hyväksymistä valiokunnassa:

Yhteisö ja/tai henkilö
Valmistelija ei ole saanut tietoja yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan lausuntoa ennen sen hyväksymistä valiokunnassa:

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	7.11.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 23 -: 1 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Olivier Chastel, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larroutourou, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Bogdan Rzońca, Eleni Stavrou, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Jan Olbrycht, Mauri Pekkarinen
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Lena Düpont, Mónica Silvana González, Catherine Griset, Predrag Fred Matic

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

23	+
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Catherine Griset
PPE	Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Janusz Lewandowski, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Mauri Pekkarinen, Nils Torvalds
S&D	Mónica Silvana González, Eero Heinäluoma, Pierre Larrourou, Margarida Marques, Predrag Fred Matic, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Alexandra Geese

1	-
NI	Lefteris Nikolaou-Alavanos

2	0
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää